

Mødedato: 27. februar 2023 kl. 15:00 – 15:45

Mødested: 1525-626 (Det skæve rum)

Mødeemne: Ekstraordinært møde Nat Akademisk Råd (lukket møde)

Deltagere: Tobias Wang (TW/BIO) - formand, Kristian Pedersen (KP/dekan), Charlotte Sand (CS/FakSek, referent), Andreas Basse-O'Connor (ABOC/MATH), Anne Færch Nielsen (AFN/MBG-TAP), Cathrine Williams (CW/JRA-BIO), Hans Christian Hansen (HCH/stud.), Michael Drewsen (MD/PHYS), Morten Teglgaard Strøe (MTS/stud.), Ole Rønø Clausen (ORC/GEO), Rasmine Andersson Nielsen (RAN/stud.), Rikke Louise Meyer (RLM/iNANO+BiRC), Thomas Lund Hansen (TLH/GEO-TAP), Yvonne Eskildsen-Helmond (YEH, iNANO-TAP), Jaco van de Pol (JPO/CS).

Afbud: Astrid Klingen (ARK/FakSek), Ditlev Egeskov Brodersen (DEB/MBG), Heiðrikur í Garði Mortensen (HGM, ph.d.-stud.), Niels Damgaard Hansen (NDH/ADM), Bo Brummerstedt Iversen (BBI/CHEM), Camilla Lønborg Nielsen (CLN/ph.d.-stud.).

Ikonerne i dagsordenen står for beslutning, drøftelse, orientering.

Dagsordenen KP

Kl. 15:00 – 15:05 (5 min.) v/ TW

1. Velkomst og godkendelse af dagsordenen

Der var ingen bemærkninger til dagsordenen.

Kl. 15:05 – 15:40 (35 min.) v/ KP

2. Fortrolig orientering om budget 2023-26

Bilag 2: Notat om økonomisk tilpasning på Natural Sciences 2023

KP orienterer om udfordringerne og hans beslutninger om budgettilpasninger.

På sidste møde i Akademisk Råd d. 6. februar 2023 orienterede KP om, at NAT har en økonomisk udfordring og, at det er en blivende strukturel udfordring som primært skyldes faldende uddannelsesindtægter og faldende basismidler.

KP gav en mere uddybende orientering om den økonomiske situation på fakultetet, som den er beskrevet i det fremsendte notat. Dekanens slides er vedlagt referatet. KP pointerede, at Akademisk Råd får orienteringen forud for medarbejderne på NAT som bliver orienteret på et medarbejdermøde d. 28. februar. Det er derfor et lukket punkt. FSU er ligeledes blevet orienteret på et ekstraordinært FSU møde d. 22. februar 2023.

Fakultetet oplever i disse år nogle strukturelle fald i de ordinære indtægter. Den strukturelle udfordring er på 37 mio. kr. om året, og underskuddet skyldes primært faldende uddannelsesindtægter og faldende basismidler. Beløbet svarer til ca. 5% af fakultetets finanslovsindtægter. Det er en stor og blivende økonomisk udfordring, da

uddannelsesindtægter og basismidler vil være faldende i en årrække. Derfor er det nødvendigt at lave permanente tilpasninger. Udfordringerne er ikke nye, vi har kunnet se indikationer på, at det ville komme, men omfanget har nu en størrelsesorden og blivende karakter som betyder, at ledelsen er nødt til at agere.

Der er derfor behov for, at der bliver gennemført en økonomisk tilpasningsrunde. Målet med tilpasningen er at skabe en robust økonomi på fakultetet, og sikre, at NAT i de kommende år både kan bevare fakultetets styrkepositioner og fortsat udvikle nye.

Det er ikke kun NAT der er udfordret. TECH var gennem en stor tilpasningsrunde i 2021 med en besparelse på 70 mio. kr. Både BSS og ART er begge ramt af faldende uddannelsesindtægter og skal derfor også igennem en tilpasningsrunde. Endvidere har Fællesadministrationen netop gennemført en sparerunde på 15 mio. kroner.

KP orienterede om, at han har været i dialog med rektor og at der er aftalt en indfasning af tilpasningen i 2024. Aftalen med rektor betyder, at fakultetets resultatkrav i 2024 er lempet, således at fakultetet i stedet for at skulle levere et overskud på 5 mio. kr. kan komme ud med et underskud på 1 mio. kr. For det andet er det besluttet at bruge 6 mio. kr. fra fakultetets risikopulje i 2024 til at lempe tilpasningskravet på institutterne.

Tilpasningskravet til institutterne og det administrative center bliver dermed i alt 16 mio. kr. i 2023, 25 mio. kr. i 2024 og 37 mio. kr. i årene 2025 og 2026.

KP redegjorde nærmere for de tre hovedårsager til den økonomiske udfordring på NAT:

- Uddannelsesindtægterne falder over de kommende år. Fakultetet oplever et fald i optaget og i takt med, at den ledighedsbaserede dimensionering af nogle af NAT's uddannelser får virkning de kommende år, vil optaget falde yderligere. Forventningen er, fakultetet mister ca. 200 studerende i perioden 2021-26 og at NAT's uddannelsesstilskud frem mod 2026 netto falder med 12 mio. kr. i forhold til niveauet i 2021.

- Indtægten fra basismidlerne er faldende. Hvert år genberegnes 2% af de samlede basismidler til universiteterne. På nationalt plan sker der en forskydning mellem universiteterne og det samme er tilfældet internt på AU. Genberegningen betyder, at fakultetets andel af basismidlerne bliver mindre i de næste år. Samlet betyder det et minus på 23 mio. kr. i perioden fra 2021 til 2026. Vi arbejder selvfølgelig på at vende denne udvikling, og det er vi godt i gang med. Men det er et langt, sejt træk.

- NAT skal betale sin andel af genopbygningen af AU's egenkapital. AU imødeser i 2022 et samlet underskud på et trecifret millionbeløb. Underskuddet er en følge af krigen i Ukraine og de deraf afledte stigende udgifter til varme og el samt et tab på de finansielle poster. Underskuddet har tæret på AU's egenkapital. Bestyrelsen har besluttet, at egenkapitalen skal udgøre ca. 10% af omsætningen – plus/minus 2,5% og alle

fakulteter skal derfor i de kommende år bidrage med overskud til at opbygge egenkapitalen igen. Nat skal frem til 2026 levere et overskud på 5 mio. kr. per år. Som nævnt er NAT undtaget fra kravet i 2024, idet resultatkrav er lempet med 6 mio. kr., som dog skal ”betales tilbage” i 2025 og 2026.

KP orienterede endvidere om, at der sker nogle strukturelle forskydninger internt på fakultetet. For det første sker der en ændring i studentpopulationen, da der er nogle af fakultetets uddannelser som pga. dimensionering eller vigende søgning, får faldende antal studerende mens andre uddannelser har stigende søgning og lav ledighed. NAT fortsætter sin digitaliseringsindsats for at kunne imødekomme den store efterspørgsel efter kandidater med stærke digitale kompetencer. Det betyder, at fakultetets studenterprofil ændres, og at der i de kommende år derfor skal tilføres flere VIP-resurser til de uddannelser, som vokser, for at kunne varetage den stigende mængde undervisnings- og vejledningsopgaver.

For det andet får NAT flere eksterne midler ind, og en stigende andel kommer fra private fonde. Det er vigtigt at sikre, at de eksterne projekter dækker flere indirekte omkostninger, således at en større andel af TAP og VIP-lønninger samt afledte omkostninger finansieres af de eksterne midler. Derfor skal full cost principperne på de eksterne projekter udbredes i de kommende år.

På baggrund af ovenstående faktorer er det nødvendigt, at der nu igangsættes en tilpasningsrunde på NAT. KP pointerede, at det er ham der har besluttet fordelingen af tilpasningskrav på institutterne. Det er en ledelsesbeslutning.

Ved fordelingen af tilpasninger på institutterne har KP haft fokus på, at institutterne kan opnå en stabil økonomi. Dekanaten har primært set på forholdet mellem antal VIP og studerende, forholdet mellem ph.d.’er og VIP’er og på institutternes inddækning af afledte omkostninger fra eksternt finansierede projekter. Endvidere afspejler fordelingen både et hensyn til, at institutternes vilkår skal nærme sig hinanden og indeholder samtidig et ønske om et fakultet med stærke fagmiljøer på alle de naturvidenskabelige områder. Derfor indeholder fordelingen af tilpasninger også et element af solidaritet mellem institutterne

Dekanaten har besluttet nedenstående fordeling af tilpasning på institutterne

	BIOL	CS	PHYS	GEOS	CHEM	MATH	MBG	iNANO	ADM	IALT
2023	2	2	2	1	2	2	2	1	2	16
2024	5*	0	4,5*	2	2	0	6	2	4	25
2025	8*	0	7,5*	3	2	0	10	2	4	37

KP orienterede om, at både ASTRID på Fysik og AURORA på Biologi er vigtige forskningsfaciliteter for fakultetet og at det derfor ikke er rimeligt, at de skal dækkes af de

to institutter alene. Derfor er der i tilpasningskravet til Fysik fraregnet 2,5 mio. kr. i form af et strategisk tilskud til Astrid og i tilpasningskravet til Biologi er der fraregnet 2.0 mio. kr. som strategisk tilskud til AURORA.

Administrationscenteret er blevet pålagt et sparekrav svarende til gennemsnittet for institutternes tilpasningskrav.

KP bemærkede afslutningsvist, at de næste måneder bliver udfordrende og hårde for alle på NAT, men det er nødvendigt for at vi kan se fremad og få en robust økonomi. KP pointerede, at det er afgørende både af afsøge muligheder for at få flere indtægter, såvel som at afdække muligheder for at mindske udgifterne. Det bliver en kombination, men det vil blive nødvendigt at skulle afskedige medarbejdere.

Udmøntningen af besparelserne skal foregå lokalt på institutterne i marts måned og håndteres i dialog med de lokale LSU'er. Det er institutlederne der bedst kender deres institutter og dermed også har forudsætningerne for at implementere besparelserne og sikre at instituttet kommer bedst muligt igennem. Der skal lokalt være drøftelser af hvilke afværgeforanstaltninger der kan bringes i spil som fx frivillige fratrædelsesordninger mv.

Akademisk Råd havde følgende spørgsmål og bemærkninger.

- Hvorfor skal det pludselig gå så hurtigt? Udfordringerne har været kendt, hvorfor er tilpasningen ikke iværksat tidligere?
KP svarede hertil at der løbende har været iværksat initiativer til at øge indtægtssiden, men de strukturelle udfordringer har nu et omfang og en blivende karakter som betyder, at der er nødvendigt at lave en tilpasning. Det er vigtigt, at alle ude på institutterne bidrager med forslag og ideer til, både hvor der kan spares og i mindst lige så høj grad, hvor vi evt. kan øge indtægterne. KP understregede, at det er vigtigt, at vi bevarer kvaliteten i vores undervisning og dermed på uddannelserne,
- Kunne det være en mulighed at strække tilpasningen over en længere årrække, så flere kunne forlade AU ved naturlig afgang?
KP svarede hertil, at NAT ikke kan få lov til at strække tilpasningen over en længere periode end den angivne. Rektor har som nævnt givet lov til at lempe NAT's resultatkrav i 2024. Det giver os mulighed for at lave en lidt mere lempelig plan end ellers, men det ændrer ikke på at der er behov for en tilpasning
- Er det indkalkuleret at aktiekurserne kan stige igen og elpriserne falde?
KP bemærkede hertil, at AUs budget regner med positiv udvikling i aktiekurserne i de kommende år – det er allerede regnet ind. Herudover er AU's elpriser for 2023 for en stor dels vedkommende låst i en fastprisaftale.
- Institutterne har allerede sparet igennem de seneste år, så det er svært at se hvordan NAT skal klare sig igennem endnu en tilpasningsrunde, uden at det

vil have konsekvenser. Hvad er det for tiltag der kan være med til at øge indtægterne og mindske omkostningerne?

KP pointerede at vi har nogle meget stærke fagmiljøer, og tilpasningerne som nævnt svarer til omkring 5 procent af vores finanslovsmidler. Langt de fleste fagmiljøer vil stå stærke tilbage – og så må vi sammen arbejde for at udnytte de muligheder, der ligger foran os. Der ligger f.eks. også et stort potentiale for at hjemtage flere midler fra de private fonde. Forudsætningen er her, at vi får udrullet vores full cost model til alle disse bevillinger.

KP orienterede om, at der er igangsat et nationalt arbejde, hvor fondene og Danske Universiteter deltager og hvor der er en god dialog. Der arbejdes ud fra AU's full cost model og meget peger i retning af, at universiteterne og fondene kan blive enige om en fælles model.

- Hvad med fakultetets risikopulje kunne den ikke være bragt mere i spil?
KP svarede hertil, at fakultetets risikopulje er tænkt ind og bliver brugt, men den kan ikke afværge, at det er nødvendigt med en tilpasning.
- Besparelseskravene til institutterne er meget forskellige. Havde ”grønthøstermetoden” ikke været mere rimelig og solidarisk?
KP svarede hertil, at han har kigget på det samlede billede. Det kunne sagtens været gjort på en anden måde, men KP er overbevist om, at fordelingen er den ”mindst ringe måde”, at gennemføre tilpasningen på, når alle faktorer er tænkt ind.
- Er der stor forskel på institutterne?
Ja institutterne er forskellige. KP har derfor også haft møde med hver enkelt af institutlederne og redegjort nærmere for hvilke overvejelser der ligger bag tilpasningskravet.
- Der blev spurgt til om der fortsat vil være lukket i laboratorier mv i samme omfang, nu hvor elpriserne igen er faldende. KP svarede hertil at der har været en drøftelse i fakultetsledelsen og at der generelt bliver mindre lukket end der har været.

Kl. 15:40 – 15:45 (5 min.) v/ TW

Eventuelt

Ingen bemærkninger.

ØKONOMISK TILPASNING PÅ NAT

ØKONOMISK UDFORDRING

- Udfordringen er ikke ny – vi har kunnet se det komme i horisonten
- Der er tale om en strukturel nedgang i finanslovsindtægterne, som vi er nødt til at handle på nu
- Vi har været i dialog med rektor og fået lov til en indfasning af tilpasningskravet i 2024

SAMLET UDFORDRING 2023-2026

	2023	2024	2025	2026
Strukturel udfordring	21	37	40	40
Indfasning, lempet resultatkrav fra rektor	0	6	0	0
Indfasning via Nat risikopulje	5	6	3	3
Tilpasningskrav til institutter og adm center	16	25	37	37

- Den økonomiske udfordring svarer til ca. 5% af fakultetets finanslovsindtægter

STRUKTURELLE UDFORDRINGER

Uddannelsesindtægterne falder

- Netto samlet minus 12 mio. kr. fra 2021 til 2026
- Dækker over plusser på nogle institutter og minusser på andre

Indtægten fra basismidlerne falder

- Samlet minus på 23 mio. kr. fra 2021 til 2026

Nat skal levere overskud til at genopbygge AU's egenkapital

- +5 mio. kr. om året fra 2023 til 2026
- AU havde et stort underskud i 2022 grundet stigende el-priser og fald på finansmarkederne, som blev absorberet af egenkapitalen

STRUKTURELLE FORSKYDNINGER

Studenterpopulationen på fakultetet forandres

- Uddannelser bliver mindre pga dimensionering eller vigende søgning
- Andre uddannelser oplever stigende søgning og har meget lav ledighed
- Der skal tilføres VIP-resurser til de uddannelser, som får flere studerende pga flere undervisnings- og vejledningsopgaver (digitaliseringssatsningen fortsætter)

Flere omkostninger skal fremover dækkes af eksterne projekter

- Full cost principper skal udbredes (NNF betaler allerede bench fee)
- Flere VIP og TAP-lønninger samt afledte omkostninger vil fremover blive dækket af eksterne projekter

FORDELING PÅ INSTITUTTERNE

- Dekanatet har besluttet fordelingen af tilpasningskrav på institutter
 - Vi har bl.a. set på STÅ/VIP, phd/VIP og dækning af afledte omkostninger
 - Guidet af nøgletal, ikke algoritme, men en ledelsesbeslutning
- Solidaritet: Der er allerede indbygget solidaritet i tilpasningskravene

INDFASNING I 2024 OG 2025

	BIOL	CS	PHYS	GEOS	CHEM	MATH	MBG	iNANO	ADM	IALT
2023	2	2	2	1	2	2	2	1	2	16
2024	5*	0	4,5*	2	2	0	6	2	4	25
2025	8*	0	7,5*	3	2	0	10	2	4	37

Administrationscentret er pålagt et sparekrav svarende til gennemsnittet for institutterne

*I tilpasningskravet til PHYS er fraregnet 2,5 mio. kr. i form af et strategisk tilskud til ASTRID

*I tilpasningskravet til BIOL er fraregnet 2,0 mio. kr. i form af et strategisk tilskud til AURORA

MÅLET ER EN ROBUST ØKONOMI

- De kommende måneder bliver hårde for os
- Formålet med tilpasningen er at skabe en stabil og robust økonomi på fakultetet og institutterne
- Vi skal værne om vores styrkeområder – for dem er der mange af!
 - Vi uddanner dygtige og efterspurgte kandidater
 - Vi laver fremragende forskning, som bidrager til at løse samfundsproblemer
 - Vi hjemtager flere og flere eksterne midler

TIDSLINJEN

Dato	Møde
21/2	Ekstraordinært FSU-møde
23-24/2	Ekstraordinære LSU-møder på alle institutter
27/2	Ekstraordinært møde i Akademisk Råd
28/2	Medarbejdermøde for alle på fakultetet Herefter medarbejdermøder lokalt på institutterne
Marts	Besparelserne udmøntes på institutterne, herunder drøftelser af afværgeforanstaltninger
19/4	FSU-møde: Orientering om status

AARHUS
UNIVERSITET